

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Paupertas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

Paupertas.

1. **C**om mendatarij D. Iacobi Alcantara, &c. possunt de redditibus suis Ecclesiasticis pro libitu disponere, sicut de patrimonialibus, non obstante voto paupertatis. Sanch. & Hurtad. p. 5. tr. 14. ref. 94. Ceteri verò omnes Religiosi possunt etiam post Concilium Trident. habere pecuniam à Superioribus concessam ad vsus licitos & honestos, dependenter à Superiorum voluntate. Sanch. & alij 12. p. 1. tr. 6. ref. 31.

2. Ea quantitas quæ sufficit in secularibus ad constituendam materiam peccati mortalis furti, videtur etiam sufficere ad peccatum mortale, si Religiosus eam vsurpet de bonis monasterij sine licentiâ Superioris. Molin. & alij 4. sed probabilius est requiri quatuor argenteos, (Sanchez & Io. de la Cruz.) licet aliqui duos aureos ponant. Rodriq. Sotus, Aragon. Alij verò Religiosos hinc cum filiis-familias putant comparandos, ac propterea maiorem in iis summam requiri, quàm in secularibus v. g. ad 8. vel 9. argenteos, sive regales. Ledesm. & Cened. sed quidam vniuersim requirunt vnum aureum, in

regio
bund
ref. 36
3 R
piens
riori
neuu
furga
& ef
ter il
ris in
dimi
vel in
diues
cere
vitat
quò
aliis
euler
Sanc
nibu
p. 1. r
4 R
ris f
rij p
iis ig
quat
talit
Reli

regionibus vbi magna est pecuniæ abundantia, vt est in his. VViggers. *ibid.* ref. 36. & p. 6. rr. 6. ref. 58.

3 Religiosus paulatim modica accipiens de rebus monasterij sine Superioris licentiâ, peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem: plura enim illa furta, licet modica, coalescunt in vnum & efficiunt materiam grauem. 1. Si inter illa furta non est magnum temporis interuallum v.g. vnus mensis, vel dimid. j. 2. Si fiunt animo ditescendi, vel in eodem genere rerum; nam si in diuersis rebus fiunt, non censentur facere vnum. 3. Si faciunt magnam quantitatem: nam eò damnum est minus quò in plures diuiditur. 4. Si fiunt in aliis rebus quàm in esculentis, aut poculentis, hæc enim non continuantur. Sanchez & alij. Imò generatim de omnibus aliis id docent Granad. & alij 5. p. 1. rr. 6 ref. 34.

4 Religiosus qui sine licentiâ Superioris solet sumere aliqua bona Monasterij pertinentia ad cibum, & potum, vt is ipse vtatur actualiter, in paruâ tamē quantitate, non videtur peccare mortaliter, et si Prælati id displiceat: quia Religiosi quoad vsum harum rerum

tractantur vt filij. Suarez *ibid. ref. 30.*

5 Religiosus cum licentiâ tacitâ clam accipiens, vel dans aliquid, non peccat mortaliter, quia licentiâ tacita impedit transgressionem voti, etiam si possit expressa licentiâ postulari. Suar. & alij. Hinc patet Religiosum non violare votum paupertatis, qui Superiore cubiculo visitante aliquid abscondit, non metu illius amittendi, sed pudore, & verecundiâ, quia scit modum clam accipiendi Superiori displicere. Sanchez & alij 4. *ibid. ref. 31. & p. 6. tr. 6. ref. 58.*

6 Religiosus sumens aliquid ex loco publico, vt eo vtatur ad aliquot dies, animo illud in eundem locum referendi, non peccat contra paupertatem. Azor. & alij 2. *p. 1. tr. 6. ref. 40.*

7 Religiosus potest saluâ paupertate aliquid ab amico accipere sine licentiâ, animo petendi licentiâ antequam eo vtatur, modò dominium illius rei interim maneat apud dantem, & Religiosus nomine illius, depositam habeat. Sanch. & Faust. *ibid. ref. 42.*

8 Non repugnat voto paupertatis, si Religiosus sine licentiâ, petat ab amico vt deponat pecunias apud aliquem, quarum dominium maneat penes deponen-

ponentem, cum liberâ reuocandi depositi facultate; & solùm habeat voluntatem habendi pecunias ad manum, ex quibus accipiat cùm indiguerit, de licentiâ Superioris. Idem dicendum, si Religiosus eas pecunias apud se seruet in depositum. Sanchez & Faust. *ibid.* ref. 43.

9 Si Monialis vel Religiosus accipiat à parentibus, vel aliis pecunias sine licentiâ superioris, vt de illis liberè disponat in elemosynas, eius nomine qui dedit, non peccat contra votum paupertatis, neque contra Bullam, quia nō donat vt proprietarius sed dispensat vt minister. Sanch & alij 2. *ibi.* ref. 10 & 29.

10 Religiosus accipiens ab amico prædium, aut alia comestibilia exigui valoris, non violat votum paupertatis: habet enim licentiâ à Prælato interpretatiuam. La Cruz & Lopez: qui exemplum ponit, electuariorum bina vascula, vel par perdicum, aut gallinarum, vel quid simile. *ibid.* ref. 41.

11 Religiosus qui inscio Superiore, acceptis à pœnitentibus nummis libros emit, dummodò habeat illos in cubiculo palàm expositos, non violat paupertatem: quia quidquid hoc pacto

Religiosus possidet, subiicit Prælatorum voluntati. Azor. & alij 4. *ib. ref. 26.*

12 Religiosus commodans alteri aliquid ex his rebus quæ sibi ad usum cōceduntur, (etiam pecunias. Ledesm.) non facit contra votum paupertatis, si certus est de restitutione illius. Sanchez & alij 4. Idem dicendum de permutatione etiam cum secularibus, modò ea quæ permutantur, non sint deteriora. Ledesm. & alij 4 *ibid. ref. 37. & 38.*

13 Potest Religiosus dare alteri eiusdem Monasterij, vel etiam Religionis munuscula quædam ad 10. vel 12 argenteos, sine vitio proprietatis, aut violatione voti paupertatis. Sicut & res comestibiles, cum licentiâ Prælati acceptæ, possunt dispensari in externos, etiam in magnâ quantitate, non obstante quòd sint magni pretij: quia in istis semper præsumitur licentia Prælati. Ita Ledesma & Peyrinus: sed an in omnibus probabiliter, alij iudicent. *ib. ref. 39.*

14 Potest Religiosus sine veniâ Prælati liberè disponere de suâ ratione siue pitanssiâ quæ limitatè præbetur, vt caro, oua, &c. non verò de illâ quæ præbetur sine taxâ, vt panis, & vinum: quia cum rerum vnico actu consumptibilium

nam dominium non distinguatur ab usu (vt ait Ioannes XXI. in *Extravag. Ad conditorem.*) eo ipso quo Religioso earum rerum conceditur vsus, habet etiam dominium. Syluester & alij 4. *ibid* ref. 28.

15 Potest Superior dare licentiam Religioso vt maneat extra claustrum, ad subueniendum parentibus in graui necessitate constitutis: sed ipse non potest id facere de bonis monasterij sibi in usum concessis, absque licentiâ. Portel. p. 3. tr. 2. ref. 90.

16 Abbatisa potest concedere Monialibus eandem licentiam donandi quâ potest Prælatus suis Religiosis. Imò potest Abbatisa concedere Monialibus licentiam habendi peculium, quando potest Superior Religionis illam concedere, & facultatem conuertendi in proprios vsus, ea quæ propriis operibus acquirunt. Sanchez p. 1. tr. 6. ref. 12.

17 Potest fieri legatum Religioso, eâ conditione, vt nihil monasterio acquiratur, non tamen vt illud habeat independentem à Prælati voluntate. Homobon. & alij 3. p. 3. tr. 2. ref. 34.

18 Licitum est legatum annuum Fratribus Minoribus relictum pro infirmis,
pro

pro fabricâ templi, ornamentis Ecclesiæ, & emendis libris. Item quodlibet aliud legatum annuum, quod non attingat spatium decem annorum: nam illud tempus est modicum. Imò sunt capaces legati relictæ ad vitam alicuius Fratris Minoris, quia non est legatum annuum perpetuum. Sanchez & alij. *ibid* ref. 33.

19 Si Religiosus mortuus reperitur habere in cellâ peculium, non est propterea priuandus Ecclesiasticâ sepulturâ: potest enim illud habere vel in depositum, vel vt alteri restituat, vel alio modo. Villalob. & alij 3. *part.* 4. *tract.* 4. *ref.* 23.

Circa Bullam Clementis VIII. de largitione munerum.

20 **M**ilites D. Iacobi, Alcantaræ, &c. non includuntur in hac Bullâ: nam expressè Pontifex illos excludit; vnde colligitur eos esse verè, & propriè Religiosos. Sanch. & alij. *p.* 1 *tr.* 6. *ref.* 23.

21 Nouitij non includuntur in hac Bullâ sub nomine Religiosorū. Filliuc. & alij 2. *ibid.* *ref.* 27.

22 Huius Bullæ duo sunt fines præcipui, nempe ne bona Monasterij dilapidentur, & ne detur ambitionis occasio. Granad. & alij 2. *ibid. ref. 12.*

23 Hæc Bulla non videtur usu recepta quoad pœnas, quæ in illâ continentur, neque legitur quotannis in Capitulis monasteriorum. Homobon. & alij. Neque edita est ad nouam obligationem inducendam, sed ad ius commune restituendum. Valerus & alij. *ibid. ref. 1. & 2.*

24 Si in aliquo casu Religiosus nec dissiparet bona Religionis, nec vlla foret ambitionis occasio, largiendo munera non incurreret in pœnas Bullæ: quia cessante ratione, & fine legis, cessat obligatio legis. Granad. & alij 6. *ibi. resol. 33.*

25 Nomine donationum in eâ Bullâ non veniunt partus intellectus, vt conciones, lectiones, & eiusmodi scripta: nam illa semper à Religiosis deferri possunt, etiam cum ad aliam religionem transeunt, idque sine licentiâ Prælati. Valer. & alij 2. *ibid. ref. 25.*

26 Determinatio quantitatis in muneribus dandis spectat ad Superiores, qui præcipuè hîc attendent conditionem

nem

nem dantis & accipientis , causas ob
quas datur munus, vtilitatem quæ ex
illo redire potest, & facultatem Mona-
sterij. Valer. & alij. *ibid.* ref. 3 & 4.

27 Si Religiosus sine licentiâ Superio-
ris det munusculum duorum aureo-
rum, peccatû quidem furti admittet,
non tamen incurret in pœnas Bullæ.
Filliucius & alij. 2. *ibid.* ref. 5.

28 Si Monialis, seu Religiosus de licen-
tiâ Prælati faciat amico, aut cognato
corporalia, aut pîcturam, &c. non in-
curret in pœnas Bullæ, etiamsi illa sint
magni valoris, quando ad illa faciendâ
suppeditantur ab amico omnia neces-
saria: vel cum Prælatus dat licentiam
vt fiant pro tali amico, & suppediten-
tur necessaria de rebus Monasterij;
modò tamen ea quæ dantur de Mona-
sterio, non sint magni valoris; quia tûc
non agitur de alienandâ, seu donandâ
re quæ sit Monasterij, sed tantùm de
non acquirendâ, quo in casu Prælatus
potest præiudicare monasterio. Bona-
cin. & alij. 2. *ibid.* ref. 6.

29 Esculenta & poculenta, quæ Bulla
dari concedit à Religiosis, intelligenda
sunt ea quæ paucis diebus consumi
possunt. Bonacin. & alij. 2. *ibid.* ref. 13.

30 C
possi
cipiat
bilis
tamē
rius g
31 M
seu P
fessat
tum.
32 I
scope
habit
cuius
cede
que
tute
33
bi ac
sis, p
do,
rior
mul
frat
suu
34
mu
nul
in

30 Casus in Bullâ excepti extendi possunt ad alios similes; quare licet excipiat tantum leuia quædam comestibilia, & ad deuotionem pertinentia; tamē possunt etiā dari leu'uscula alterius generis. Filliuc. & La Cruz. *ib. ref. 7.*

31 Moniales cum licentiâ Abbatissæ seu Prælati, possunt aliquid dare Confessario ultra iustum pretium assignatum. Scortia & alij 2. *ibid. ref. 17.*

32 Potest Abbatissâ aliquid dare Episcopo ob benedictionem, susceptionem habitus, aut professionem Monialis alicuius, non quidem vt pretium, aut mercedem; sed in remunerationem: neque enim mens Papæ fuit tollere virtutem gratitudinis. Valer. *ibid. ref. 24.*

33 Religiosus de annuis redditibus sibi ad suum vsum à Superiore concessis, potest aliis donare parcius viuendo, cum licentiâ saltem tacitâ Superioris: hæc enim donatio, non affert multum damni monasterio, quia non fraudat monasterium, sed genium suum. Valerius & alij 3. *ibid. ref. 19.*

34 Religiosus qui alteri Religioso dat munus, cum tacita licentiâ Superioris, nullo ambitionis intuitu, non incurrit in pœnas Bullæ. Valer. Quo casu etiam
quando

quando inter se largiuntur de rebus minimis, non est necesse habere licentiam in scripto, vt Bulla requirit, sed sufficit verbalis, imò & tacita. Neque necesse est eam haberi singulis vicibus, sed sufficit generalis semel pro semper. Valer. & alij. *ibid. ref. 18. 20. & 21.*

35 Regulares largientes aliquod donum in remunerationem, non contraveniunt Bullæ: quia remuneratio non est donatio gratuita. Bonacin. & alij 9. Hæc autem remuneratio licet excedat beneficia accepta in quartâ parte, non est contra Bullam: quia gratitudo id postulat. Barbof. & alij. *ibid. ref. 15. & 16.*

36 Religiosi excipientes externum Hospitem non occasione transitus, aut deuotionis, sed recreationis causâ, non incidunt in pœnas Bullæ. Sofa. *ibid. resol. 14.*

37 Monialis, vel Regularis dans elemosynam, non peccat in Bullam quæ prohibet tantum largitionem munerum. Vnde nec prohibet sumptus qui fiunt diebus solemnibus in musicam, in sustentationem concionatoris, & eorum qui altari ministrant; hæc enim omnia pertinent ad commodum monasterij. Sofa & Riccius. *ibid. ref. 11.*

38 Religiosus qui rogat amicum, ut det alteri suo nomine aliquod munus, neque peccat contra votum paupertatis, neque contra Bullam. Quia non disponit de re aliquâ monasterij. Suarez & alij 16. *ibid.* ref. 8.

39 Religiosus celebrans Missas ad intentionem amici, quem scit stipendium pro aliis accipere, non peccat in Bullam: non potest tamen de solâ licentiâ Superioris donare ea quæ acquisiuit ex eleemosynis Missarum, quas ipsi intra annum Religio concedit. Sosa. *ibid.* ref. 9.

Peccatum.

1 IN iactantiâ de peccato mortali species peccati non est necessariò exprimenda, quando ipsa est sine gaudio de peccato commisso. Idem dicendum de contumeliis quæ honorem proximi grauitè lædunt. Nauar. & Castro P. p. 3. tr. 4. ref. 161. & p. 4. tr. 4. ref. 44.

2 Cùm de facto iniuriâ ab altero infertur, potest quis respondere; *mentis*: hoc enim tunc solùm est defensionis. Hurt & alij 9 p. 6. tr. 6. ref. 16.

3 Quando procuratur causa culpabilis omissionis (ut si Clericus in diu-

H h

turnâ